13e Jaar, No. 43. — 's HERTOGENBOSCH. — Dingsdag 13 April 1847.

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

ABONNEMENTS-PRIJS
voor de Stad . . f 12.
Franco per post. » 14.

ADVERTENTIEN:
15 cents de regel.
behalve 35 cents zegel.

(Verschijnende driemalen in de week te Dingsdag, Donderdag en Zaturdag.)

ITALIE.

Enige tooneelen van wanorde hebben de stad Rome bedroefd. De delegaat en de bamerdrager, bij gebrek aan doorzigt oorzaak was dat men op het punt stond behoefte aan koren te ondervinden, hebben de vlugt genomen, om zich aan de ontevredenheid des volks te onttrekken. Verdachte misdadigers en vrijgelatene veroordeelden hebben ongelijk gebruik gemaakt van de onverkwikbare ijver der overheden om buitensporigheden te plegen, waarbij de vreedzame burgers met schrik vervuld werden. Er hebben des avonds in de stad diefstallen en gewapende aanrandingen plaats gehad. Doch spoedig kwam een buitengewoon delegaat uit Rome, aan wie tooneelen van wanorde werd een einde gemaakt en de belhamels werden in hechtenis genomen.

Paus Pius IX heeft eene commissie gevormd van uitstekende kunstenaren om, hetzij naar originele portretten, hetzij naar penningen uit dien tijd, de afbeeldingen der 258 Pausen, die hem zijn voorgegaan, te vervaardigen. Deze portretten zullen in mozaïk uitgevoerd worden en de basiliek van den H. Paulus, alwaar vroeger zoodanige mozaïken bestaan had, zal door den brand vernield, weder versieren. De portretten zelve zullen in de zaal van het Vatikaan geplaatst worden.

AMERIKA.

Men heeft tijdingen uit de Vereenigde Staten tot 15 maart. De kolonel Benton, door den president tot generaal-majoor benoemd, heeft geweigerd die betrekking aan te nemen, ondat de president weigerde hem volmagt te geven tot het sluiten der eerste vredesonderhandelingen met Mexiko.

Een dagblad van New-Orleans meldt dat eene bloedige ontmoeting heeft plaats gehad tusschen generaal Taylor en Santa-Anna, in de nabijheid van Saltello, en dat de Mexikanen na een geduchtelijk verlies geleden te hebben, verslagen zijn. De generaal Arista zou daarbij gekwetst zijn.

Behoeften voor den uitvoer van granen naar Europa heeft een zoo groot aantal schepen gevorderd, dat de andere takken van den handel daardoor lijden. De prijs van het vervoer van suiker van Havanna naar New-York is thans 3 dollars per ton.

ZWITSERLAND.

De *Luzerner Staats-Courant* maakt het antwoord bekend, hetwelk door het uitvoerend bewind gegeven is aan den brief, bij welken het Vorort aan de hand van verklaringen vroeg over de in het kanton Luzern plaats hebbende wapentoerustingen. Zie hier den inhoud van dat stuk:

Bij eenen brief van den 25 februarij, door de circulaire van denzelfden dag aan de Staten der Confederatie medegedeeld, noodigt gij ons uit inlichtingen te geven over de beweegredenen en het doel der militaire maatregelen, welke wij genomen hebben. Indien wij op deze uitnoodiging geen gevolg geven, is het niet omdat wij aan het Vorort van Bern het regt toekennen, om aan eenen souvereinen Staat der Confederatie rekenschap te vragen van eene zaak, welke op den Landdag wel behandeld, doch niet beslist is, en denzelven tegenover het Vorort verantwoordelijk te stellen. Wij antwoorden met het eenig doel om de lasteringen, waaraan de handelingen der overheden van het kanton Lucern blootgestaan hebben, te wederleggen. Lasteringen, welke door den brief van het Vorort nieuw voedsel zouden erlangen, indien dezelve onbeantwoord bleef.

» Na hetgeen de afgevaardigde van het kanton Lucern op den Landdag blootgelegd heeft, omtrent het doel en de beweegreden onzer wapeningen, zullen wij u in weinige woorden kunnen antwoorden. De tooneelen van regeringloosheid, in de jaren 1844 en 1845, hebben aan het kanton Lucern de diepe overtuiging gegeven, dat er in Zwitserland eene partij is, welke niet aarzelt, haar misdadig doelende te bereiken door het schenden van het volkenregt en het eedgenootschappelijk verbond, en door tot burgeroorlog en regeringloosheid over te slaan, dat deze partij zoo magtig geworden was dat de regeringen, op welken grondgebied men die misdadige plannen beraamd had, derzelver uitvoerlegging niet wilden noch konden beletten, zoodanig dat het Vorort zelf meende, niet eerder de regeringloosheid te moeten tegen gaan, dan toen zij het hoofd reeds ongestoken had. De misdaad heeft schipbreuk geleden, doch de partij, welke dezelve beraamd had, bestaat nog. Dit betreurenswaardig feit heeft den staat van Lucern tot de overtuiging gebragt: 1°. Dat hij zich gereed moest houden, om aan alle oorlogsgebeurtenissen, tegen het regt der volkeren en het eedgenootschappelijk verbond wederstand te bieden. 2°. Dat hij de middelen van wederstand in zich zelven en in de maatregelen, welke art. 4 van het eedgenootschappelijk verbond hem magtigen aan te wenden, zoeken moet.

Ziedaar de beweegreden der militaire maatregelen, welke wij hebben aangenomen, in die beweegredenen is in het doel vervat. Het Vorort kent die beweegredenen zoo goed als wij, daarom kunnen wij onze verwondering niet ontveinzen over een vraagstuk, hetwelk het Vorort niet schijnt te kennen. De geschiedenis van Zwitserland pleit voor ons, de gansche wereld kan dezelve lezen.

« Wij weten, wel is waar, dat men, met opzet de beweegreden onzer wapentoerustingen over het oog ziende, tracht het doel verdacht te maken, onder een anti-eedgenootschappelijk en deloyaal oogpunt, door ons het met het volkenregt en het eedgenootschappelijk verbond strijdend inzigt toe te schrijven, dat wij die wapeningen zouden doen, om het grondgebied der overige kantons vijandig aan te vallen. Wij achten het beneden onze waardigheid, ons tegen zulke verdenkingen te regtvaardigen; het zal genoeg zijn dezelve met verontwaardiging van ons af te werpen. Maar wij moeten bekennen dat wij smartelijk aangedaan waren, toen wij de zinsnede van den federalen brief lazen, waarin men onze maatregelen voorstelt als onrustwekkend voor de andere kantons en geschikt om den openbaren vrede der Confederatie te verstoren, en waarin men ons uitnooligt alles te vermijden, hetgeen eene nieuwe gisting der gemoederen in het een of ander gedeelte van Zwitserland zou kunnen verwekken. De handelingen van het kanton Lucern geven aan de Confederatie den waarborg, dat de genomene maatregelen noch hare regten, noch den vrede der verbondenen kunnen in gevaar brengen. Lucern heeft niets gedaan, wat eene gisting der gemoederen in Zwitserland kan veroorzaken.

» Indien deze gisting bestaat, is Lucern daarvan de oorzaak niet, maar wel zij, die tweemalen op eene misdadige wijze, den openbaren vrede der Confederatie in gevaar gebragt hebben. Overigens zal de Confederatie in het procesverbaal van den landdag van het verleden jaar eene plegtige verklaring over de beweegredenen der wapeningen vinden. Lucern is zijn woord niet ontrouw geworden en, zoo het Gode behaagt, zal het zulks nimmer worden. Weest zoo goed, Mijne heeren, van onpartijdig het laatst voorgedane met het tegenwoordige te vergelijken. Bestaan de buitenlandsche strekkingen, welke sedert jaren door revolutionnaire middelen het verbond trachten te vernietigen, niet bij voortduring? Vertoonen zich de inzigten en de pogingen, welke reeds den burgeroorlog hebben uitgelokt, niet steeds met dezelfde uitbreiding? Zijn de omwentelingen van Genève en Freiburg niet getuigen van de waarheid welke wij zoo even spraken? Bewijzen zij niet dat er eene revolutionnaire partij bestaat? En indien dit zoo is, gebiedt dan de pligt niet aan alle Staten, die naijverig zijn op rust en vrede, op de achting en den roem hunns lands, van die magt tegen te gaan door alle middelen, welke het eedgenootschappelijk verbond en hunne constitutie hun aan de hand doen?

» Nu, in deze omstandigheden, staat ons in het beste middel gelegen in eene militaire wapening en in het gebruik der troepen in den zin en den geest van art. 4 van het eedgenootschappelijk verbond. Onze wapeningen hebben geen ander doel, dan wij doen dezelve uit liefde en niet tegen den algemeenen vrede en zij kunnen alleen degenen verontrusten en verschrikken, die daarin een nieuwen steun voor de rust binnen 't land en eenen nieuwen dijk tegen hunne vernielende plannen zien.

Het Vorort mag ons de openhartigheid, waarmede wij spreken, ten goede duiden; ofschoon, niettegenstaande wij getrouwelijk onze eedgenootschappelijke pligten vervullen en wij bovendien voor de handhaving der regten van de confederatie en van elken staat in het bijzonder, onze borst sedert lang aan allerlei aanvallen en lasteringen blootstaan. Wij kunnen daarop niet beter antwoorden, dan door eene openhartige en loyale [illegible].

» De dwingelandij der radikale en communistische clubs wordt van dag tot dag onverdraaglijker in het kanton Waadt. Zij voert al de [illegible]

kende en goedgezinde mannen in de oppositie. Deze ommekeer der publieke opinie vertoont zich bij elke gelegenheid, zelfs in de hoofdstad, die trots de vertooningen eener bevolking, welke van de achtste tot den laagsten noordingen is, zich inderdaad groten rad verteg-woordigers weet te kiezen, die aan zijn aan het radikalismus en zeer gedwongen zijn door de onwrikbaarheid hunner denkwijze, als door hunnen invloed. Het is niet mogelijk dat in dat schoone land van Waadt, alwaar eeuwen geleden kunsten en wetenschappen bloeiden, een gouvernement, hetwelk slechts de uitdrukking is der hartstogten en van den wil der laagste klassen der bevolking, zich lang staande kan houden. De scheuring, welke onder de geestelijkheid van het kanton ontstaan is, paart haren godsdienstigen invloed bij de belangen des eigendoms, en kan niet anders dan eenmaal zegevieren over de revolutionaire regeringloosheid, welke de eenige steun van het gouvernement is.

Geneve is nog steeds bezig met deszelfs constitutionele hervorming; de oppositie neemt in kracht toe en van de stelling welke de catholijke bevolking bij de aanstaande verkiezingen zal aannemen, zal de zegepraal der eene of andere partij afhangen. Indien de gematigde partij, het hooge gewigt eener opregte verbinding met de Catholijken beseffende, hun aanbiedt hetgeen hun sedert lang verschuldigd is, en indien dit aanbod vergezeld gaat van behoorlijke waarborgen, dan is het zeker, dat het radikalismus te Geneve het onderspit zal delven.

Sedert de overwinning, welke de Catholijken van St. Gallen behaald hebben in het vraagstuk der oprigting van het bisdom, heeft het radikalismus alle hoop verloren om het kanton in deszelfs ingezigten te doen treden en daardoor bij den landdag eene twaalfde stem te bekomen voor de ontbinding van het catholijk verbond. Te Bazeltad is het even zoo gelegen; aldaar is de beraamde omwenteling geheel mislukt. Eenige geringe wijzigingen zijn in de oude constitutie gebragt, doch geene radikale verandering is er in gevorderd kunnen worden.

In het kanton Tessin is thans het revolutionair gouvernement zoo wankelend, dat het bij den eersten stoot moet bezwijken. Een oppositieblad, hetwelk dadelijk sedert den aanvang des jaars het licht ziet, heeft reeds oogen geopend. De groote meerderheid der bevolking eerbiedigt de godsdienst en heeft alleen met behulp van het terrorismus kunnen overheerd worden door de *vrijwilligers*, de wacht des gouvernements, en der voorregten in de verkiezingen, aan de steden, ten nadeele van het platte land, geschonken, dat het gouvernement deszelfs wankelbaas bestaan nog rekken kan.

Deze weinige daadzaken doen voorzeker vermoeden dat de radikale kantons zich niet haasten zullen om nieuwe aanvoegingen tegen het catholijke verbond uit te lokken. Dit verklaart ook de ingetogenheid, welke de radikalebladen van Zwitserland sedert eenigen tijd aan den dag leggen. Overigens zal dit verbond, het welk door geene bedreigingen afgeschrikt wordt, zich ook zoo spoedig niet laten gerust stellen. Het zal zijne verdedigende houding voortzetten, met de hoop eenen strijd welken het niet vreest, voor te komen.

De zoon van Wertenbach, zoo in zijnen naam als in dien van zijnen medeburger van Muri, heeft bij de regering van Luzern een verzoekschrift ingediend, waarbij hij de teruggave *in integrum* verder der goederen, alsmede der overige afgeschafte kloosters in Zwitserland. Deze eerste stap is slechts de voorbereiding tot eene vordering, welke aan den Landdag zal gedaan worden, zoodat, ondanks het *conclusum* dier twijfelachtige zaak onder de *tractanda* van dit jaar weder zal opgenomen worden. Te vergeefs hebben de radikale kantons zich overtuigd dat die zaak onder een federaal oogpunt moet beschouwd worden; zij zal zij herleven, zoo lang die schanddaad vergoed niet zijn.

DUITSCHLAND.

DRESDEN, 31 maart. De wet waarbij het gouvernement gemagtigd wordt om een leening van 5 millioen thalers te sluiten, tot dekking der kosten van den aanleg der ijzeren baan is thans uitgevaardigd. De leening zal eene rente van 4 pCt. opleveren en bestaan uit obligatien van 500 thalers. Er zullen voor het oogenblik slechts 19 millioen thalers genegotieerd worden; met de 5 overigen zal zulks plaats hebben naar mate de werkzaamheden het zullen vorderen.

IERLAND.

Ierland heeft een van deszelfs uitstekendste kerkvoeden verloren in den persoon van Mgr. Murphy, bisschop van Cork. Mannen van alle opinien doen regt wedervaren aan de schitterende hoedanigheden, welke deze heilige bisschop aan den dag heeft gelegd, gedurende zijne veeljarige bediening. Twee jaren geleden toen hij zijn einde voelde naderen, had hij den troost te Rome de graven der apostelen te gaan bezoeken. Mgr. Murphy is in den ouderdom van 75 jaren overleden, na gedurende 32 jaren het bisdom beheerd te hebben. Hij bezat eene der schoonste boekverzamelingen van Ierland; men verzekert dat hij dezelve aan de stad Cork geschonken heeft.

SPANJE.

MADRID 4 april. Men spreekt over niets anders dan over de vervanging van eenige personen, die posten van aan of van vertrouwen op het paleis van de Koningin bekleedden; men noemt onder dezelve de *caballero mayor*, eerste hofdame der Koningin, den intendant van het paleis en het ministerie schijnt die veranderingen gewild te hebben, voorgevende dat het gouvernement geenen regten en constitutionelen gang kongaan, zoo lang dezelve door tegenstrijdigen invloed belemmerd werd.

De Koningin, gebruik makende van haar prerogatief, heeft op Witten Donderdag aan vijf en twintig veroordeelden gratie geschonken.

PORTUGAL.

LISSABON 31 maart. Sa-da-Bandeira, een der hoofden van den opstand, heeft Oporto verlaten met 1200 man, op drie stoomboten ingescheept. Ofschoon men het doel dezer expeditie niet kent, heeft de tijding daarvan te Lissabon de uitwerking als van een donderslag gehad. Het gerucht heeft reeds geloopen dat die 1200 man zich meester hebben gemaakt van Peneche en dat Sa-da-Bandeira op Santarem wilde aanrukken. Peneche is eene zeer sterke stelling, van waar de opstandelingen de achterhoede van Saldanha zeer kunnen verontrusten en zijne bewegingen belemmeren.

Wat er van zij, het gouvernement heeft naar die zijde al de beschikbare magt welke te Lissabon aanwezig was, gezonden. De troepen zijn gedurig op de been en het gouvernement wordt door de grootste ongerustheid gekweld. De algemeene nood is zoo hoog gestegen dat deze reden alleen, behalven al de anderen oorzaken van ontevredenheid, eene beweging in de hoofdstad zelve zou kunnen veroorzaken.

Het dekreet tot vrijen invoer van granen in het Koningrijk heeft geene vrucht gedragen voor de bevoorrading van het land. De hongersnood staat voor de deur.

FRANKRIJK.

PARIJS 8 april. Men zegt dat Koning Otto van Griekenland eene reis naar het Europeesch vasteland gaat ondernemen, alwaar zijne tegenwoordigheid schijnt noodzakelijk geoordeeld te worden, ten einde zijn afkomen met het regentschap door hare Majesteit de Koningin bekleed worden.

— Uit *Nevers* schrijft men van den 4 april: De sneeuw en de koude hebben de reis van den Bevrijder van Ierland buitengewoon bezwaarlijk gemaakt, sedert hij Parijs verlaten heeft. Doch het onthaal, hetwelk hij op zijnen weg genoot, was wonderlijk bij de guurheid van het weder. Niets treffender dan de bewijzen van hoogachting welke hem overal gegeven werden. Overal waar hij kwam, eene menigte naar de hotels alwaar hij afstapte en de bewijzen van achting welke hem gegeven werden, hadden eene ongewone veinsdheid en ongedwongenheid, welke hem, wien bij gebrek van beter, de grootste eer aandeden, Dikwijls zelfs kwamen, terwijl men langs den weg van paarden verwisselde, de bevolkingen der dorpen, met den pastoor en de onderpastoors aan het hoofd, den Bevrijder van Ierland begroeten en hem eene voorspoedige reis wenschen. Doch het onthaal, hetwelk hij te Nevers genoot, overtrof de eerbewijzen, welke hem elders gegeven waren.

Mgr. de bisschop, vergezeld van de dignitarissen van zijn kapittel, kwam zaterdag ochtend aan het hotel, om den doorluchtigen reiziger een bezoek te geven. Doch toen hij vernam dat O'Connell nog niet opgestaan was en den volgenden dag wederom vertrekken moest, is de prelaat weder vertrokken. In den avond van denzelfden dag is hij, met een gedeelte zijner geestelijkheid teruggekomen. De kerkvoogd gaf verlof dat het heilig misoffer in zijn vertrek zou gevierd worden, maar zijne zwakheid hem niet toelict zich naar de Kerk te begeven.

Op Paaschdag, nadat de eerw. heer Dr. Malo de heilige geheimen gevierd had, kwam de kapellaan van Mgr. aan O'Connell de verzekering overbrengen, hoe aangenaam het den bisschop zou zijn, indien hij en in toestande zijn, hotel te verlaten om een vertrek, hetwelk voor hem op het bisschoppelijk paleis was gereed gemaakt, te betrekken. De stoet van Monseignaur moeste er bij dat hij door Zusters der Liefde zou verpleegd worden. De kranke heeft echter die herhaalde uitnodigingen niet kunnen aannemen, ofschoon hij zeer gewelig was voor de eer, welke de eerbiedwaardige bisschop hem aandeed.

De heer O'Connell had zich niet alleen over de voorkomenheid van den bisschop, de geestelijkheid en de guede Zusters der Liefde te verheugen. De prefekt der Nièvre, de kolonel Berryer, broeder van den gedeputeerde, de aanzienlijke Catholiken en de voorzitter der Vereeniging van den H. Vincentius van Paulo, de notabelen der stad en der omstreken zijn, zonder onderscheid van opinien, gekomen om den doorluchtigen reiziger te bezoeken en naar zijne gezondheid te vernemen.

O'Connell hoopt, in staat te zijn, morgen naar Moulins te vertrekken.

— 9 April. De Keizer van Rusland wordt in de eerste dagen der maand mei aanstaande te Stuttgard verwacht en men zegt dat drukke onderhandelingen geopend zijn tusschen het hof der Tuilerien en der Czaar, door bemiddeling eener russische dame, die in de staatkunde eenen grooten invloed uitoefent, om van Keizer Nicolaas te verkrijgen.

1°. De wederzijdsche zending van ambassadeurs naar en van de hoven van St. Petersburg en Parijs.

2°. een uitstapje van den Keizer, zoo niet tot Parijs, althans tot Straatsburg, alwaar de hertogen van Nemours en Aumale hem zouden gaan ontvangen.

Men zou daardoor op eene officiele wijze de aanknooping van vriendschapsbetrekkingen tusschen de hoven van Frankrijk en Rusland willen doen kennen.

NEDERLAND.

's HERTOGENBOSCH, 12 April.

Wij zijn verzocht, de aandacht van alle belanghebbenden te vestigen op de weder meer en meer toenemende hoeveelheid vreemde koperen munt welke sedert eenigen tijd in omloop gebragt wordt

Nu niet [illegible] geleden voor dezelve zoo goed als [illegible], doch het schijnt weder lang genoeg [illegible] te hebben. De speculatie geest is weder [illegible] de burger wordt weder bedrogen. [illegible] voor kleine handelaren is zulks een groot [illegible] en [illegible] kwaad [illegible] ander middel voorschrijven, dan dat men [illegible] algemeen en volstrekt weigert belgische centen aan te nemen. Wanneer de weigering niet *algemeen* is, dan [illegible] kwaad niet geweerd worden; wijl men dan, vooral in kleine winkels, wel gedwongen is dezelve aan te nemen wil men de klanten niet verjagen; wanneer de weigering niet *volstrekt* is, dat [illegible] wanneer men voortgaat dezelve aan te nemen tegen 11 voor 10, zal men zoodanig overstroomd worden, dat er geen doen aan is, en wie is de [illegible] partij? de burger zelf; trouwens deze ontvangt [illegible] een hier een daar, en wanneer hij er elf heeft [illegible] heeft hij er een verloren. Een [illegible] wachtte zich dus voor schade en opene de [illegible] aangeboudene *knoppers*.

— Wij vernemen dat gisteren in den achtendstond te Driebergen een hevige brand gewoed heeft, waarbij [illegible] landtale boerenwoningen, in de asch zijn gelegd.

— Bij Zijner Majesteit besluit van den 7 april 1847, n°. 112, is benoemd tot regter-plaatsvervanger in de arrondissements-regtbank alhier mr. P. H. van Cooth, advocaat.

— Bij besluit van 3 april j.l., n°. 229, heeft Zijne Majesteit benoemd tot majoor van het 5e bataillon der 3e afdeeling rustende schutterij in de provincie Noord-Braband mr. J. B. Hengst, burgemeester der gemeente Boxmeer.

— Job M. heeft benoemd tot redacteur van de *Nederlandsche Staats-Courant* in plaats van den heer D. Veegens, thans griffier van de Tweede Kamer der Staten-generaal, den heer J. J. F. Noordziek, onder-bibliothecaris der Koninklijke Bibliotheek, en tot adjunct-redacteuren dier courant de heeren mr. A. Tollius Drabbe en J. Tideman.

— BREDA, 9 april. Het is aan de ijverige naspooringen der policie mogen gelukken, de vermoedelijke daders op het spoor te komen der alhier [illegible] sedert eenige dagen in omloop zijnde valsche vijf-en-twintigcents-stukken.

— Den vroegen morgen van heden werd er op [illegible] van den edel achtb. heer subaltoofficier van der [illegible] de Willebois in tegenwoordigheid van den [illegible] commissaris van politie en zijne agenten, [illegible] onderzoeking gedaan bij zekeren M. de H...., van [illegible] op wiens perceelen, welke onmiddellijk in zijne [illegible] is gearresteerd, en in het huis van arrest [illegible] gebracht, dienvolgende zijn er in den voormiddag twee personen in hechtenis genomen, [illegible] bij hun werkzaam waren.

— *De Tijd* heeft thans in het geheel f 30,172.78½ uit Zeeland ontvangen.

— De arrondissements-regtbank alhier te Arnhem heeft deze dagen uitspraak gedaan in de zaak van uitgever der *Wespen*, als opposant tegen [illegible] den minister van financien uitgevaardigd [illegible] schrift, houdende vordering tot betaling van [illegible] wegens het op ongezegeld papier drukken [illegible] nummers van gezegd werk, bij dat dwangschrift als *periodiek* tijdschrift beschouwd. De [illegible] bank heeft bij haar vonnis overwogen: dat het geschrift *de Wespen* niet kan gerangschikt worden onder *de periodieke werken of tijdschriften* te behooren, onderworpen aan het zegelrecht bij art. 22 en 23 van de wet op het zegelrecht; en op deze gronden het dwangschrift met verwoordeeling van den geopposeerde in de kosten.

— S'GRAVENHAGE 9 April. Voor de arrondissements-regtbank alhier is gisteren behandeld de zaak van den heer H. G. C. Linck, aangeklaagd wegens beleediging door woorden in een gedrukt geschrift, opzigte van den heer kantonregter te Naarden, ter zake, of ter gelegenheid van de waarneming zijner bediening, en opgenomen in den *Burger*, n°. 28, in verband met n°. 24 van dat geschrift.

Na afloop van het getuigen-verhoor, waarbij de beleedigde partij erkend heeft te zijn geweest de schrijver van een artikel in de *Kamper Courant*, gerigt tegen den heer Linck, heeft het O. M., bij monde van den subst. officier Mr. M. W. de Brauw, de aanklagte uiteengezet en gerequireerd eene gevangenisstraf van niet minder dan eene maanden niet hooger dan 2 jaren.

Mr. D. Léon, als verdediger van den beklaagde optredende, heeft in eene doorwrochte reden drie punten van verdediging uiteengezet:

1°. De niet ontvankelijkheid der ingestelde actie, op grond van art. 222 *C. P.* uithoofde de beleedigingen, waartegen bij dat art. is voorzien, alleen betrekking hebben op *woordelijke* en geenszins op die bij geschrifte aangedaan.

2°. De niet toepasselijkheid van voormeld artikel in het algemeen, vermits de geincrimineerde artikelen niets bevatten, hetwelk de eer of kiesheid van den magistraat, die zich daarover schijnt te hebben beklaagd, zoude kunnen aantasten.

3°. De niet toepasselijkheid van evengenoemd artikel, in het hier gegeven geval, uithoofde de quasi beleedigde magistraat den beklaagde heeft geprovoceerd door het schrijven van een artikel, geinsereerd in de *Kamper Courant* van 21 Dec. 1846, in welke stand van zaken de magistraat, door het veld der polemiek te hebben ingeslagen, moet worden geacht van zijne betrekking van magistraat en het beneficie, hem als zoodanig bij de wet toegekend, te hebben afgezien.

— De tijdingen uit Amerika van den 15 maart melden dat op de voornaamste markten der Vereenigde Staten eene daling in de granen en meelsoorten heeft plaats gehad.

De tijdingen der fransche markten melden allen daling. Sedert tien dagen is het koren van 2 tot 6 francs het mud gedaald, behalve in het oostelijk gedeelte, alwaar de aanvoeren aan vele moeijelijkheden onderworpen zijn, doch de laatste tijdingen uit Metz en Nancy doen hopen dat in die landstreken de prijzen ook spoedig zullen afnemen.

In Engeland neemt de daling steeds toe, niettegenstaande Frankrijk sedert eenigen tijd aanzienlijke hoeveelheden graan daaruit getrokken heeft. In Duitschland is ook eene daling merkbaar.

— Bestuurders der Noord-Hollandsche Stoomboot-maatschappij hebben, overeenkomstig art. 47 van het Wetboek van Koophandel, in de *Staats Courant* aangekondigd, dat het hun gebleken is, dat het Maatschappelijk kapitaal een verlies van vijftien honderd heeft ondergaan.

Ingezonden Stukken.

Waalwijk, 10 April 1847.

Mijnheer de Redacteur!

Met verwondering heb ik uit de laatste nommers uwer Courant gezien, dat wezenlijk aan de zaak van den heer H. G. C. Linck ter zake van het schrijven van het dichtstuk in de Verstootelinge (1) nog eenige vervolg was gegeven. Bij het was men zoodanig van de gegrondheid der zaak overtuigd, dat men niet dacht dat men dit nog zoo ver zou gebragt hebben.

Doch hetgeen mij nog meer verwonderd heeft is dat wel uit Nistelrode getuigen zijn opgeroepen, om over den Ed. Achtb. heer burgemeester van Nistelrode een gunstig getuigenis te komen afleggen, doch dat niemand uit onze gemeente is opgeroepen, om voor de regters te getuigen, wat er toch wel te Waalwijk is voorgevallen. Toen wenste, bijna gansch Waalwijk zou verklaard hebben, dat in den beruchten avond in de maand december de juiste dag, is mij ontgaan, alhier in eene open kar verstijfd van koude, en honger is aangevoerd zekere vrouw met een klein kind, dat dezelve dadelijk naar de woning des burgemeesters is gebragt, doch wegens dezelfe oogenblikkelijke afwezigheid, naar een der armmeesters is vervoerd, alwaar zij met al de kentekenen der wanhoop verhaalde wat haar, haren man en haren broeder te Nistelrode was overgekomen, dat zij tegen wil en dank van hare moeder was afgesheurd enz. enz.

Het is waar dat daaruit nog niet blijken zou dat de burgemeester van Nistelrode zich zou hebben schuldig gemaakt aan de feiten, welke hem in de Verstootelinge worden aangewezen; doch daargelaten of de daarin vermelde feiten wezenlijk termen geven tot eene regterlijke condamnatie, hetgeen ik nog meer betwijfel na de lezing van hetgeen door den heer substituut-officier in het midden gebragt is, zouden zulke getuigenissen voorwaar veel tot verligting voor den beklaagde hebben toegebragt en in alle gevallen alle denkbeeld van opzet of boosaardigheid uit 's regters overtuiging verwijderd hebben. Ondertusschen is in de bovengenoemde omstandigheden te Waalwijk binnengevoerd; bij hare komst, beklaagde zij zich bitter over hetgeen haar te Nistelrode bejegend was; de publieke opinie was deerlijk met het mensch begaan en de mare van het gebeurde verspreidde zich alom; ik heb zelfs vernomen dat ons gemeentebestuur de zaak gewigtig genoeg achtte om er een officieel rapport van te maken. De heer H. G. C. wordt van eene goede zijde daarvan onderrigt, maakt gebruik van zijn regt en van de vrijheid van drukpers om voor eene daad voor de vierschaar der publiciteit te dagen. Doch nu blijkt het, zoo als dan ook, indien ik wel gelezen heb, uit de getuigenis van den voerman gebleken is, dat de burgemeester van Nistelrode de bewuste vrouw in eene overdekte huifkar, met vuur om zich te verwarmen en voedsel om zich te voeden afgezonden heeft; maar die voerman heeft haar slechts tot Drunen gebragt. Wat verder gebeurd is blijkt uit het proces niet; maar uit het gebeurde, hetwelk te Waalwijk genoegzaam bekend is, blijkt het genoegzaam dat eene euvele schelijke daad gepleegd is bij het overbrengen dier vrouw; wie dan ook die daad moge volbragt hebben, de natuurlijke gedachte was, dat te Nistelrode de [illegible] blijkt uit het getuigenis van den voerman eene dwaling te zijn; waar is, het daarom laster, en boosaardige laster? De heer burgemeester van Nistelrode hadde naar mijn inzien, in plaats van iemand in het ongeluk trachten te storten, door denzelfden weg waan langs de beschuldiging gekomen was kunnen uitvoorschijn] bij niet behoefde te treden in den laagsten waarin de bewuste vrouw te Waalwijk gekomen was, maar dat bij haar behoorlijk afgezonden had, dan ware Z. Ed. Achtb. [illegible] in deze genoegzaam verantwoord geweest.

Dit alles ware naar mijn oordeel duidelijk uitgekomen, indien men getuigen uit Waalwijk voor den regter zou geroepen hebben. Het gold hier niet de vraag was de Burgemeester van Nistelrode schuldig of onschuldig? maar wel of de omstandigheden van het voorval zoo als het gebeurd was, den heer H. G. C. niet voor het oog van de gansche wereld van opzettelijken laster vrijgepleit hadden, en niets anders overgelaten zouden hebben dan eene dwaling, welke de heer H. G. C. het allereerst zou betreurd hebben, dat de beschuldiging op iemand gevallen was, die de oorzaak van het feit niet was; zoodat er niets anders ware overgebleven dan eene vergissing, welke bij eene openhartige bekentenis en intrekking uitgewischt zou geweest zijn.

Ik verzoek UEd mijnheer de redacteur, deze weinige regelen in UEd geacht blad op te nemen,

(1) Wij hebben verklaard, dat sommigen in het denkbeeld verkeren, dat de heer H. G. C. tot de Redactie van den *Noord-Brabander* behoort. Wij verklaren hier, dat zulks geheel bezijden de waarheid is en dat het dichtstukje «de *Verstootelinge*», zoover wij weten, het eerste was, hetwelk van dien heer in ons blad opgenomen werd.

welligt treffen zij hog, vóór de uitspraak, het oog der regters en kunnen zij op de beslissing eenigen invloed uitoefenen, of welligt ook van hunne zijde eenige nadere informatien uitlokken, welke voorzeker niet anders zullen kunnen uitwerken, dan te bewijzen, dat er, in alien gevalle, aan geene opzettelijked laster of boosaardige beschuldiging te denken valt.

Correspondentie.

Ontvangen vóór de ongelukkige Ieren:

Van NN. te *Heusden*. . . . . f 2.00.
Bedrag van ons vorig nommer. . . . » 105.97.
Totaal . . . » 107.97.

MANUFACTUREN EN NOUVEAUTES.

De ondergeteekende neemt door deze de vrijheid, te berigten dat hij alhier is gearriveerd, met

EENE GROOTE PARTIJ

MANUFACTUREN & NOUVEAUTES,

bestaande grootendeels uit MOUSSELINES, LAINE, BALSORINES, GRENADINES, VICTORINES, SEPHIENNES, JACONETS, CHALS, OMSLAGDOEKEN, ECHARPEN, BRODERIEN, HANDSCHOENEN en vele artikelen meer tot voormeld vak behoorende, welken allen tot zeer lage prijzen zullen worden verkocht. Door de ruime en met smaak gekozen sortering vlejt hij zich met vele bezoeken vereerd te worden waartoe hij zich op het minzaamst aanbeveelt.

H. BIANCHI.

N.B. Eene groote partij buiten gewone goedkoope BONNETEN en LONG-CHALS verdient bijzondere attentie.

Te zien gelegd bij den Heer *GOMMERS* in het Oude Keizershof.

VERKOOPING

VAN EENE NIEUWE MODERNE STAANDE EN ANDERE

MEUBELEN.

Op *Dingsdag* den 20 *April* 1847 des namiddags ten twee uren, en volgende dagen, zullen door den Griffier *VIEWEG*, bij kwitering van Affaire ten huize van Mejufvrouw de Weduwe *LAUSELET*, in de Minderbroedersstraat nabij de groote Markt, te *'s Hertogenbosch*, worden overgegaan tot den verkoop van: MAHINETTEN, CHIFFONNIÈRES, BUREAUX, HOEKBUFFETTEN, PENANT- en LINNEN KASTJES, RONDE-PENANT-, NACHT- en UITTREK-TAFELS, STOELEN, STOVEN, SPIEGELS, PLATEN achter Glas, LEMKANTEN, PENDULE en BLOEMVAZEN, PLEET- en KOPERWERK, BEDDEN met TOEBEHOREN, benevens eene WERKBANK met 16 ijzeren Schroeven, eenig SCHRIJNWERKERSGEREEDSCHAP en hetgeen verder ten verkoop zal worden aangeboden.

Alle welke goederen *op Maandag* den 19 *April* 1847 des voormiddags van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 5 ure, voor een ieder zullen te zien zijn.

In een aanzienlijk dorp in *Gelderland* wordt gevraagd een HUISONDERWIJZER van de R. K. Godsdienst, den 3e Rang bezittende en tevens in staat om de beginselen van de Fransche Taal te onderwijzen, en met administratieve zaken eenigzins bekend.

Belanghebbenden vervoegen zich in persoon of met Brieven *franco*, en met goede getuigschriften voorzien, bij den Heer *G. REEUWEN*, op den huize van, en te *Deurwaarder* wanneer het hem mocht behagen.

F. J. M. RITS, Notaris, residerende te *'s Hertogenbosch*, zal voor zijne principalen, op *Woensdag den 14 April* 1847, des namiddags ten *zes* ure, in het Oud-Stads Koffijhuis te *'s Hertogenbosch*, bewoond door F. M. HOFMANN, in het openbaar opveilen en finaal

VER KOOPEN:

1e.) Een hecht, sterk, goed doortimmerd en bijzonder goed ter bering staande WINKELHUIS te *'s Hertogenbosch*, in de Lange Putstraat, uitgenoemd over de Kaasmarkt, waarin thans wordt uitgeoefend het bedrijf van Winkelier en Tapper, met ERF en daarachter gelegen TUINTJE; welk Huis bevat: een ruim Voorhuis met fraaije staande WINKEL, TOONBANKEN en eene BRABANDSCHE BIERPOMP, voorts groote Herberg- of Gelagkamer, Zijkamer, Kelderkamer, ruime Keuken, Achterkamertje, twee Boven-Voorkamers, twee Boven-Achterkamers, grooten Zolder, zeer grooten Kelder, verschillende Bergplaatsen, Pomp, Privaat en verdere Gemakken.

Te aanvaarden 1 Mei 1847.

Staande met de slagen op . . . f 2750.00

2e.) Een LANDBOUWERSHUIS met ERF, TUINTJE en BOOMGAARD, staande en gelegen te *Orthen* aan den Dijk.

Staande met de slagen op . . . f 210.00

3e.) Een Perceeltje BOUWLAND te *Orthen*, in de Orthensche Hoven.

Staande met de slagen op . . . f 45.00

4e.) Twee Perceelen BOUWLAND, aldaar, in de Orthensche Hoven.

Staande met de slagen op . . . f 250.00

5e.) Het onverdeeld een achtste gedeelte in een Perceel HOOILAND, gelegen onder *Rosmalen*, in de Diepte, genaamd de Eekbrouwer, voor het geheel groot 2 Bunders, 30 Roeden en 40 Ellen.

Staande met de slagen op . . . f 35.00

6e.) Een bij uitstek goed Perceel WEILAND, gelegen onder *Rosmalen*, in de Haren, Sectie A. nis. 233—236, te zamen groot 4 Bunders, 5 Roeden en 50 Ellen.

Staande met de slagen op . . . f 1650.00

7e.) De onverdeelde helft in een Perceel HOOILAND, gelegen onder *Rosmalen* in de Hoeven, Sectie B. no. 514 voor het geheel groot 1 Bunder, 47 Roeden en 20 Ellen.

Staande met de slagen op . . . f 135.00

8e.) Een bij uitstek goed Perceel WEILAND met HAKHOUT, gelegen onder *Vuland*, genaamd de Cingel, Sectie A. nis. 496—498; te zamen groot 2 Bunders, 20 Roeden en 90 Ellen.

Staande met de slagen op . . . f 560.00

Alles bij gedrukte Billetten breeder omschreven.

Nadere onderrigting is te bekomen ten Kantore van den Notaris RITS, voornoemd.

PENSIONNAT FRANÇAIS.

DE HECHTEL (LIMBOURG-BELGE.)

Cet établissement si favorablement connu, continue de marcher de progrès en progrès.

On y enseigne, le FRANÇAIS, le HOLLANDAIS, les élémens du LATIN, l'Histoire etc.: Les Mathématiques etc. — La MUSIQUE VOCALE et INSTRUMENTALE, etc. — Le Directeur, pour répondre aux vœux des parents, a ouvert un COURS COMPLET d'ALLEMAND, donné par un professeur Allemand, ainsi qu'un cours de Commerce et d'Administration.

On entre le premier de chaque mois. — S'adresser quinze jours d'avance au Directeur, lequel prend sur lui de procurer les plus grandes facilités pour passer les frontières.

Le Directeur
EUG. VAN DER LOO.

Uit de Hand te Koop.

Eene pretensie groot **f 185.55**, ten laste van de heer B. L. VAN REKUM, wonende te *Stratum*, nabij *Eindhoven*; te bevragen onder de Lett. P. bij J. HUSSENS en ZOON, Boekhandelaar te *Leiden*.

(REMEDIUM ANTI-EPILEPTICUM.)

BEPROEFD

ANTI-EPILEPTISCH GENEESMIDDEL

TEGEN DE

VALLENDE ZIEKTE (EPILEPSIE)

Van den onlangs overledenen geneesheren, lid van den Geneeskundigen Raad, Dr. J. E. GAUDELIUS, te Frankfort a/M.

De gewigtigste en in baren invloed op den geheelen menschen door van 's menschen leven onbereikbaarste ziektesoort is ontegenzeggelijk

Vallende Ziekte (Epilepsie)

eene ziekte, welker algeheele genezing sedert eeuwen een nog onopgelost vraagstuk onder de ervarenste geneesheeren van alle tijden gebleven is.

De meesten der aan deze ziekte lijdenden hebben dezelve reeds jaren lang, of slechts sedert korten tijd aan die hevige ZENUWZIEKTE onderworpen zijn, zien vruchteloos naar hulp om, ten einde op eenigerlei wijze daarvan bevrijd te worden, ja velen zien hopeloos en met bangen angst en weekmoed te gemoet

Veertigjarige en nog langdurigere ondervinding, waarbij de uitvinder van dit geheim zoo gelukkig is geweest, dit voortreffelijk geneesmiddel aan een zeer groot aantal krankheden met de schitterendste uitkomsten toe te passen, zoodanig zelfs, dat degenen, die geen hoop hoegenaamd meer op herstel koesterden, evenwel genezen werden, heeft de erven van den overledenen genoopt, hoog verder nuttig te zijn aan de lijdende menschheid, door middel, welks uitwerking onfeilbaar is, steeds te verspreiden.

Het denig erkende algemeen debiet van dit geneesmiddel is aan het Commissie en Correspondentie Bureau, *Biebergasse* E. N°. 12 naast Schonwburg, te *Frankfort a/M.*

Prijs per dosis met aanwijzing van het gebruik

Tien Gulden.

Brieven, bestellingen en gelden *franco*.

Graanmarkt.

van 's HERTOGENBOSCH

Vrijdag den 9 en Zaturdag den 10 April.

ROGGE f 11.65 a 12.00 a f 12.35
BOEKWEIT f 8.50 a 8.65 a f 8.85
HAVER niet aan.

Beurs van Amsterdam.

Zaturdag 10 April 1847, 4 uren.

W. S. 2½ pCt. 58 1/16. Dito 3 pCt. 71. Dito 3 pCt. recontre 71. Dito Certific. 4 pCt. 91½. Am Synd. 3½ pCt. 88. Handelm. 123. Ardoins 510 p. C. 18½. Spanje 3 pCt. 37. Dito Binnenl. 3 pCt. 30. Fr. Uitgest. 52. Parijs 4 pCt. 37½. Oude Russen 106.

OPGAVEN van de Hoogte der Rivieren en de Maas te Grave en de Dieze te 's Bosch, waargenomen des morgens ten 8 uren.

DE	MAAS te GRAVE				DIEZE te 'S BOSCH.				
	BOVEN AP.	BENEDEN	WATER		BOVEN	ONDER	WATER		
April	el.	dm.	dm.	dm.	ellen	dm.	ellen	dm.	dm.
9	7	28	34	»	»	»	»	»	»
10	7	80	52	»	0	51	24	»	»
11	8	11	31	»	»	»	0	20	11
12	»	»	»	»	»	»	0	5	15

De O. te 's Bosch is ½ el 11 duim boven AP.

Hoogte van den Rijn te Keulen 9 April 2 voet 2 duim.

Ter Drukkerij van D. A. A. DE ROOY te 's Bosch.